

Til Cavling-komitéen
Dansk Journalistforbund
att. Mette Eeg
me@journalistforbundet.dk

Indstilling af journalist og redaktør Jacob Lund Larsen, Effektivt Landbrug, til Cavlingprisen 2017

Til Cavlingprisen 2017 indstiller jeg hermed journalist og redaktør Jacob Lund-Larsen, dagbladet Effektivt Landbrug, for en serie artikler om grundvandssagen.

Jacob Lund-Larsen har i sine artikler dokumenteret, at danske forskere og embedsmænd i deres arbejde med at implementere EU's direktiver for vandmiljø i Danmark i årtier har valgt en meget kraftig overimplementering og indført metoder, der ligger langt fra EU's formål og udlægning af reglerne. Dette har været og er til ubodelig økonomisk skade for danske landmænd, dansk landbrug og for det danske samfund, når man sammenligner med vilkårene i andre EU-lande. Overimplementeringen giver tab, der af økonomer er skønnet til at ligge mellem få milliarder kroner til 10 – 12 milliarder kroner om året – afhængigt af, hvilke økonomer, der vurderer sagen.

Overimplementering og fejl gælder både for grundvand, vådområder, vandplaner, arbejdet i vandråd samt vedligehold af vandløb og deraf følgende oversvømmelser og forsumpning af landbrugsjord. Dertil kommer den målrettede regulering, hvor nogle landmænd i de kommende år vil miste retten til at bruge gødning, mens andre vil få mulighed for at bruge mere gødning.

Effektivt Landbrug dækker alle disse områder meget grundigt med artikler fra en række af bladets medarbejdere samt lederartikler og mange debatindlæg – også fra miljø- og fødevareministeren og Miljøstyrelsen.

Men Jørgen Lund Christiansen og undertegnede har af hensyn til overskueligheden valgt alene at indstille Jacob Lund-Larsen til Cavlingprisen 2017 for hans vedholdende og grundige arbejde med grundvandssagen. Dette arbejde blev især vist i Effektivt Landbrug fra 3. marts til 1. juli i år, hvor Jacob Lund-Larsen skrev mindst 48 artikler om emnet (i de fremsendte numre fra 44 til 124). Uddrag fra nogle af disse artikler vises i det følgende. Se også bilaget, der er guide til artiklerne i de fremsendte udgaver af avisen.

Grundvandssagen handler om, at EU har fået oplysninger om, at det danske grundvand er af meget dårlig kvalitet, og at kvaliteten er blevet væsentligt ringere over de seneste årtier.

EU-Kommissionen har i et svar til den danske EU-parlamentariker Jørn Dohrmann (DF) henvist til dansk indberettede data i henhold til artikel 10 i Nitratdirektivet, hvor Kommissionen har forklaret, at man har danske tal, som viser, at 20 procent af det danske grundvand har et indhold af nitrat på over 50 mg/l. (EFL-044).

Vicedirektør Mads Leth-Petersen fra Miljøstyrelsen fastholder overfor Effektivt Landbrug, at EU er korrekt informeret om nitratindholdet i dansk grundvand (EFL-048).

Kammeradvokaten, statens juridiske repræsentant i verserende grundvandssager, hvor cirka 200 danske landmænd er anklaget for at have brugt for meget gødning på deres marker, har i Vestre Landsret fremhævet, at de tidligere danske gødningsnormer, som har begrænset landmændenes

brug af gødning, er indført netop på baggrund af, at det danske grundvand, da normerne blev indført, for 17 procents vedkommende lå over EU's grænseværdi på 50 mg/l. Et tal som er vokset til de nævnte 20 procent, som Kommissionen refererer til i sit svar til Jørn Dohrmann. (EFL-048).

Tallene er så høje, fordi de alene repræsenterer områder, hvor der er udtaget prøver for nitrat. Det betyder ikke, at cirka 20 procent af alt dansk grundvand har en nitratkoncentration på over 50 mg/l, skriver Mads Leth-Petersen til Effektivt Landbrug (EFL-048).

De rigtig mange analyser på dansk drikkevand, der gennemføres hvert år, vidner om, at det er ca. en procent af alt dansk grundvand, der indeholder mere end 50 mg nitrat pr. liter.

EU: Det er Danmarks ansvar, at vi får repræsentative grundvandstal. (EFL-051).

Grundvandssagen bygger ifølge minister på en myte. (EFL-052).

Biolog: Skandalen går langt videre end til nitraten i grundvandet. Udtalelser af biolog Claus Hansen, der har arbejdet i Miljøstyrelsen i 30 år. (EFL-052).

Juraprofessor revser eksperter. - Det, der foregår, er ikke normal, god praksis på området, siger juraprofessor og dr.jur. Peter Pagh, Københavns Universitet. (EFL-052).

Timeglasset er ved at rinde ud for ministeren. Ifølge EU-parlamentariker Jørn Dohrmann skal der klare svar på bordet fra miljø- og fødevareministeren i grundvandssagen. (EFL-052).

Forsker undsiger Miljøstyrelsen i grundvandssagen. Myndighedernes håndtering af grundvandsdata og indberetningen til EU vækker minder om den kritisable omgang med tal, som fældede Eva Kjer Hansen under landbrugspakkens tilblivelse, påpeger professor Jørgen E. Olesen, Aarhus Universitet. (EFL-057).

Advokat kalder grundvandssagen en skandale i et retssamfund. (EFL-058).

Under overskriften: "Miljøstyrelsen: - Vi har styr på juraen", bringer Jacob Lund-Larsen interview om hele grundvandssagen med vicedirektør Mads Leth-Petersen, Miljøstyrelsen. (EFL-058).

Allerede i 1997 troede EU-Kommissionen, at den danske miljøindsats var slået fejl. Den danske reduktion på 50.000 tons kvælstof var blevet til 20.000 – 30.000 tons i EU, der ikke blev korrigeret fra dansk side. EU krævede derfor en forstærket indsats, som blev årsag til Vandmiljøplan II, der medførte skærpede miljøkrav til danske landmænd. (EFL-068).

Beregner man, som man burde gøre, er der 10.000-100.000 gange mindre glyphosat i vandet, end det Geus når frem til, vurderer tidligere professor, Jens Carl Streibig, Institut for Plante- og Miljøvidenskab på Københavns Universitet. (EFL-100).

Efter forårets heftige debat om grundvandssagen – herunder høringer i Folketingets udvalg for miljø og fødevarer – bad miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen, rådgivningsfirmaet Cowi om en "uvildig" vurdering af danske miljømyndigheders arbejde med sagen. Rapporten fra Cowi blev offentliggjort i begyndelsen af september. Den blev straks kritiseret for at være et "partsindlæg", der blåstemplede miljømyndighedernes indsats. (EFL-165), (EFL-179), (EFL-181), (EFL- 182).

Senest har statsadvokaten trukket Cowi-rapporten som bevis i en retssag om reducerede gødningsnormer. (EFL-198).

Hvis andre dele af det danske samfund blev udsat for noget, der minder om de restriktioner og konsekvenser heraf, som dansk landbrug er blevet påført på grund af forkerte og stærkt overdrevne oplysninger om kvaliteten af dansk grundvand, så ville det givet have den største bevågenhed med mange artikler i dagspressen og indslag i de elektroniske medier. Men den voldsomme danske overimplementering af EU's regler for vandmiljø er med få fine undtagelser stort set kun blevet omtalt i landbrugets fagpresse.

Jacob Lund-Larsen, Effektivt Landbrug, er den, som har skrevet mest og stærkest om de voldsomme uoverensstemmelser om bedømmelsen af kvaliteten af dansk grundvand og de deraf følgende restriktioner på danske landmænds brug af gødning. Derfor bør Jacob Lund-Larsen hædres med Cavlingprisen 2017.

Med venlig hilsen

Gunner Buck,
agronom, medredaktør og medejer
af det uafhængige ugemagasin Grovvarenyt
Elmevej 1
9560 Hadsund
Tlf. 98 57 40 55
www.grovvarenyt.dk